

СТРАТЕГІЯ БІБЛІОТЕКИ КПІ

2026
2028

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
КОНТЕКСТ.....	4
НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	7
МІСІЯ. ВІЗІЯ.....	8
ЦІННОСТІ.....	9
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ.....	10
РЕСУРСИ.....	11
АКАДЕМІЧНА СТІЙКІСТЬ.....	14
КОМАНДА.....	16

ВСТУП

Науково-технічна бібліотека імені Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі — Бібліотека) є невід'ємною та ключовою складовою освітнього, наукового та інноваційного середовища Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (далі — Університет), виконуючи функцію загальноуніверситетського структурного підрозділу.

Стратегію Бібліотеки КПІ: 2026–2028 розроблено в контексті загальної Стратегії розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського на 2025–2030 роки та спрямовано на досягнення визначених Університетом пріоритетів і розвиток лідерських ідей Університету.

Створення Стратегії стало результатом комплексної та колективної роботи, заснованої на ґрунтовному аналізі внутрішніх процесів, а також на активному зборі пропозицій та відгуків від університетської спільноти, зокрема й безпосередньо від колективу Бібліотеки. Працівники Бібліотеки, як основні виконавці та носії експертизи, брали участь у стратегічних сесіях та обговореннях, де були сформовані головні напрями розвитку, такі як «Ресурси», «Академічна стійкість», «Команда».

Цей документ спрямований на адаптацію діяльності Бібліотеки до умов кардинальних суспільних та інституційних змін, забезпечення її сталого розвитку та трансформації у сучасний і стійкий центр знань, що ефективно сприяє розв'язанню завдань Університету на національному й міжнародному рівнях.

Внутрішній контекст

Протягом реалізації попередньої стратегії Бібліотека працювала в умовах масштабних суспільних та інституційних трансформацій. Значну частину цього періоду визначила повномасштабна війна, що докорінно змінила освітні формати, потреби користувачів та вектор розвитку університетської інфраструктури. Попри ці виклики Бібліотека не лише забезпечила стабільність робочих процесів, а й стала одним із провідних центрів стійкості університетської спільноти.

Завдяки системному поєднанню онлайн- і офлайн-обслуговування, розширенню цифрових сервісів та ефективним заходам безпеки зросла затребуваність послуг та фізичних просторів Бібліотеки. Важливим осередком безперервного навчання, безпечного перебування й змістовного дозвілля став освітній простір CLUST SPACE.

Розвиток інформаційних ресурсів відбувався завдяки розширенню електронних колекцій та зміцненню ролі інституційного репозитарію ELAKPI, що став ключовим інструментом відкритого доступу до навчальних матеріалів і результатів досліджень. Паралельно розпочато формування відкритих фізичних колекцій у просторах Бібліотеки, що підсилює доступність її ресурсів.

Особливе значення надавалося збереженню унікальних колекцій і документальної спадщини Університету.

У напрямі цифрової трансформації модернізовано сервіси, удосконалено інструменти пошуку й доступу до інформації, запущено чатбот для оперативної підтримки користувачів у режимі 24/7 та сервіс онлайн-бронювання просторів для командної роботи в CLUST SPACE. Зросла активність користувачів вебсайту та пошукової системи Каталог+.

Пріоритетним напрямом інформаційного супроводу наукової діяльності Університету стала комплексна підтримка дослідників. Бібліотека продовжила розвиток сервісів, що охоплюють повний цикл наукової комунікації. Системний моніторинг публікаційної активності та підготовка аналітичних звітів забезпечують Університету необхідні дані для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень.

Важливим напрямом стала інтеграція принципів відкритої науки. Бібліотека забезпечує підтримку інституційного репозитарію та видавничих платформ, розвиває політики управління дослідницькими даними, готує методичні матеріали й проводить навчальні заходи для дослідників. Фахівці Бібліотеки також долучилися до національної робочої групи МОН, сприяючи формуванню державної політики у сфері відкритої науки.

Університетські цінності академічної доброчесності підтримуються за допомогою консультацій, технічної перевірки матеріалів, викладання навчальних дисциплін та проведення тренінгів для студентів і науково-педагогічних працівників.

Бібліотека послідовно працює над формуванням доступного та інклюзивного простору. У межах модернізації інфраструктури покращено фізичну доступність будівлі, а в освітньому просторі CLUST SPACE створено інклюзивні санітарно-гігієнічні приміщення.

Бібліотека суттєво модернізувала управлінські підходи та розширила спектр послуг. Запроваджено нові сервіси й посилено підтримку освітніх заходів, що зміцнило роль Бібліотеки як ключового університетського майданчика для подій різного формату. Організовано та підтримано низку наукових, освітніх, мистецьких, соціальних і благодійних подій. Серед головних ініціатив: Всеукраїнський турнір із шахів, відзначення Всесвітнього дня вишиванки та Всеукраїнського дня бібліотек.

Упровадження платних послуг підвищило фінансову стійкість і сприяло диверсифікації ресурсів для розвитку.

Активна комунікація в медіа та системна присутність у соціальних мережах посилили впізнаваність Бібліотеки та утвердили її репутацію як інноваційної інституції. Партнерства з університетськими підрозділами, професійними асоціаціями й громадськими організаціями розширили коло спільних ініціатив та посилили взаємодію в межах професійної спільноти. Важливою подією стала організація III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення» (9–13 квітня 2024 року).

Високий рівень діяльності було відзначено званням «Бібліотека року 2024» у Всеукраїнському конкурсі від ВГО Українська бібліотечна асоціація.

Команда Бібліотеки — рушійна сила змін. Попри скорочення штату, зростання середнього віку працівників, психологічне навантаження та наслідки воєнного часу, вона зберегла високий рівень компетентності, ініціативності й відповідальності. У команді є фахівці зі стратегічним баченням та мисленням, досвідом реалізації інновацій. Проте кадрове забезпечення є ключовим викликом: необхідно відновлювати потенціал, залучати та розвивати фахівців із компетентностями у сфері цифрових технологій, управління дослідницькими даними, аналітики й комунікацій.

Попри численні досягнення, актуальними залишаються стратегічні виклики. Модернізація великої будівлі та інженерних систем, підвищення енергоефективності, розвиток інклюзивного й безпечного середовища потребують значних ресурсів. Так само важливими є подальші інвестиції у цифрову інфраструктуру, розвиток персоналу, розширення проєктної діяльності та партнерств, зміцнення фінансової стійкості.

На основі сформованого внутрішнього контексту Бібліотека постає як важливий елемент університетської екосистеми — інтелектуальний, технологічний і соціальний центр, що забезпечує доступ до знань, підтримує розвиток відкритої науки, академічної доброчесності та культури взаємопідтримки. Ці позиції створюють потужне підґрунтя для подальшої стратегічної трансформації та формування Бібліотеки нового покоління — гнучкої, інноваційної, інклюзивної та стійкої.

Зовнішній контекст

Бібліотека, як і всі освітні та культурні інституції України, діє в умовах високої невизначеності майбутнього. Повномасштабна агресія РФ докорінно змінила суспільне, економічне й культурне середовище, в якому функціонують університети, наукові та освітні установи. Водночас саме ці роки стали періодом стійкості, солідарності, цифрової трансформації та зміцнення громадянського суспільства.

Україна поступово інтегрується до Європейського простору вищої освіти та науки, формуючи нові підходи до управління, академічної доброчесності, відкритої науки й доступу до знань. Урядові ініціативи з реформування освіти, науки й культури розвиваються нерівномірно, однак чітко простежується орієнтація на європейські стандарти, цифровізацію та відкритість даних. Водночас актуальними залишаються виклики, пов'язані з нестабільним фінансуванням галузей науки, освіти й культури, а також повільним оновленням законодавчої бази у сфері бібліотечної справи.

Інформаційно-бібліотечна галузь України тривалий час залишалася поза пріоритетом державної політики. Разом із тим спостерігається активізація бібліотечної спільноти завдяки низовим ініціативам та діяльності ВГО Українська бібліотечна асоціація, що спрямовані на оновлення ролі бібліотек у суспільстві, розвиток цифрових компетентностей і впровадження принципів відкритої науки.

Значним викликом є система бібліотечної освіти, що потребує модернізації відповідно до сучасних потреб: цифрових навичок, аналітики даних, комунікацій та інноваційного мислення. Позитивним чинником є зростання пропозицій неформальної освіти — курсів, тренінгів, освітніх програм, створених за участі українських та міжнародних інституцій.

Саме завдяки неформальному навчанню бібліотекарі здобувають необхідні цифрові та управлінські компетентності.

Останні роки в Україні триває реформування системи освіти й науки. КПІ ім. Ігоря Сікорського активно залучений до цього процесу як ініціатор та апробатор інновацій: розвиток дослідницьких університетів, впровадження навчання на основі досліджень, посилення академічної доброчесності, розвиток відкритої науки. Ці тенденції безпосередньо визначають стратегічні орієнтири Бібліотеки як частини університетської екосистеми знань.

Попри складні економічні умови в Україні сформувалися інституції, що підтримують культуру, освіту та науку грантовими програмами: Український культурний фонд, Український інститут книги, Національний фонд досліджень України та інші. Зберігається можливість участі у міжнародних програмах, що пропонують додаткові ресурси для розвитку бібліотек, цифрової інфраструктури, підвищення кваліфікації персоналу.

Водночас на українське суспільство впливають глобальні процеси: переосмислення ролі університетських бібліотек, цифрова трансформація знань, розвиток штучного інтелекту, зміна моделей комунікації між науковцями та суспільством. Ці тенденції створюють як нові виклики, так і значні можливості для розвитку Бібліотеки як відкритого, інклюзивного та технологічного центру Університету, що сприяє сталому розвитку науки й освіти в Україні.

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ

У найближчі роки на розвиток Бібліотеки впливатимуть кілька груп тенденцій: глобальні технологічні та суспільні драйвери, нові підходи до університетської освіти та освіти дорослих, нові методики навчання, а також трансформаційні процеси у сфері досліджень.

Глобальні технологічні тенденції визначатимуть умови функціонування освітніх і наукових установ у цифрову епоху. Серед них: цифровізація всіх сфер життя, поширення штучного й навколишнього інтелекту, роботизація, розвиток Інтернету речей, використання віртуальної та доповненої реальності, аналітика великих даних і зростання ролі кібербезпеки. Ці процеси безпосередньо впливають на способи організації бібліотечних послуг, взаємодію з користувачами, управління даними та підтримку дослідницької діяльності.

Водночас важливу роль відіграють глобальні суспільні тренди, зокрема розвиток активного громадянства, поширення економіки спільної участі, утвердження принципів відкритості, культурного розмаїття та інклюзії, а також зростання значення освіти впродовж життя й емоційного інтелекту. Ці тенденції сприяють формуванню нової культури взаємодії, заснованої на партнерстві, довірі, повазі до різноманіття та постійному розвитку.

Трансформації у сфері університетської освіти визначають нові підходи до навчання та наукової діяльності. Відкрита освіта, цифровізація, персоналізація освітніх траєкторій, гейміфікація та впровадження елементів дослідницького навчання формують нову модель університету — відкритого, гнучкого й інноваційного.

Особливу роль у цьому контексті відіграє академічна доброчесність, що є основою якості освітнього та дослідницького процесів.

В освіті дорослих спостерігається посилення ролі громадянського суспільства, що стає головним партнером у розвитку системи неформального навчання. Активно розвиваються моделі гнучкого навчання, що передбачають короткі модулі та самоосвіту.

Нові методики навчання орієнтовані на поєднання формальних і неформальних форматів та базуються на принципах гнучкості, доступності й інтерактивності. До них належать змішане, повсюдне та мобільне навчання, масові відкриті онлайн-курси, використання відкритих освітніх ресурсів, навчальних відеоігор та освітніх серіалів, зокрема в межах національних програм цифрової освіти.

Сфера досліджень розвивається під впливом тенденцій відкритої науки, інтернаціоналізації та кооперації, географічної мобільності науковців, конвергенції дисциплін і посилення ролі трансферу інновацій. Наукова комунікація в цифровому середовищі стає провідним чинником розвитку досліджень і потребує активної участі бібліотек у створенні та підтримці інфраструктури відкритої науки.

Усі зазначені тенденції визначають стратегічний контекст розвитку Бібліотеки як сучасного освітнього, наукового й культурного простору, здатного відповідати на виклики цифрової доби та суспільних трансформацій.

МІСІЯ

Бібліотека є частиною спільноти Університету, яка розвиває стійке, безпечне, інтелектуальне, технологічне середовище, де знання, люди й технології поєднуються для особистісного та академічного розвитку.

ВІЗІЯ

Бібліотека КПІ — стійкий центр знань, інтелектуальний, безпечний, інклюзивний освітній простір, надійний партнер академічної спільноти.

Стійкість, Підтримка, Безпека

Ми розвиваємо середовище, здатне функціонувати в сучасних умовах, надаючи інформаційну підтримку спільноті Університету й дбаючи про добробут команди.

Ми розвиваємо безпечний фізичний, психологічний і цифровий простір для навчання, досліджень та роботи.

Повага й Відповідальність

Ми взаємодіємо на засадах поваги, професійної етики та усвідомлення відповідальності за якість послуг.

Довіра й Доброчесність

Ми формуємо та підтримуємо культуру доброчесності як основу довіри між користувачами, партнерами й командою.

Спадкоємність і Жива традиція

Ми зберігаємо історичну пам'ять, культурну й наукову спадщину та академічні традиції Університету, переосмислюючи їх для сучасних і майбутніх поколінь.

Партнерство й Соціальна залученість

Ми сприяємо громадській стійкості за допомогою доступності наших сервісів, співтворення, партнерства та взаємної підтримки.

Відкритість і Доступність

Ми забезпечуємо відкритий, зручний доступ до інформаційних ресурсів, сервісів і можливостей.

Інклюзивність і Сервісність

Ми створюємо умови для користувачів із різними потребами, розвиваємо культуру емпатії та сервісної взаємодії, у якій кожен відчуває себе залученим.

Розвиток та Інноваційність

Ми прагнемо постійного професійного зростання, впроваджуємо нові підходи, цифрові інструменти й практики відкритої науки, щоб відповідати викликам дослідницького університету світового рівня.

Лідерство й Проактивність

Ми прагнемо розвивати культуру ініціативності та відповідального лідерства в команді, де кожен працівник пропонує ідеї та бере участь у позитивних змінах.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ

I

Ресурси

1. Надання сталого, безпечного й інклюзивного доступу до інформаційних ресурсів.
2. Формування стійкого, безпечного й інклюзивного середовища підтримки та розвитку університетської спільноти.
3. Збереження й репрезентація культурної та наукової спадщини.

II

Академічна стійкість

4. Підвищення міжнародної видимості та впливу наукових результатів Університету.
5. Підтримка відкритої науки як цінності академічної свободи.

III

Команда

6. Розбудова стійкої, професійної та мотивованої команди.
7. Підвищення організаційної спроможності Бібліотеки.

НАДАННЯ СТАЛОГО, БЕЗПЕЧНОГО Й ІНКЛЮЗИВНОГО ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

МЕТА

Забезпечити безперервний, інклюзивний і надійний доступ до інформаційних ресурсів та бібліотечних сервісів для всієї університетської спільноти; підтримати розвиток дослідницького потенціалу Університету за допомогою якісних ресурсів та відкритості знань.

- ✓ Розширити актуальні бібліотечні колекції відповідно до напрямів досліджень Університету та двомовних освітніх програм.
- ✓ Оптимізувати альтернативні канали доступу до інформаційних ресурсів та послуг, адаптовані до потреб різних форматів навчання.
- ✓ Забезпечити стійку та безперебійну роботу електронних ресурсів і сервісів Бібліотеки, що охоплює політики, стандарти, резервні рішення, моніторинг та розвиток інфраструктури.
- ✓ Модернізувати комплекс заходів для формування інформаційної грамотності та культури академічної доброчесності.
- ✓ Оптимізувати бібліотечні сервіси з урахуванням принципів інклюзії.

ФОРМУВАННЯ СТІЙКОГО, БЕЗПЕЧНОГО Й ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

МЕТА

Розвивати Бібліотеку як безпечний, комфортний, інклюзивний простір, що стабільно функціонує, сприяє інтелектуальному, культурному та соціальному розвитку університетської спільноти.

- ✓ Посилювати фізичну безпеку та енергонезалежність усіх просторів Бібліотеки для організації безперервної роботи.
- ✓ Розвивати інфраструктуру Бібліотеки відповідно до принципів політики інклюзивності Університету.
- ✓ Забезпечити креативне планування простору з акцентом на технологічно насичених навчальних середовищах, що відображають академічні, соціальні та індивідуальні потреби кожного члена спільноти Університету.
- ✓ Створити та підтримувати психологічно комфортний простір для спільноти Університету.
- ✓ Підтримувати спільні традиції та розвивати освітні, культурні й мистецькі ініціативи, що підсилюють гуманітарну стійкість спільноти Університету.

І

З

ЗБЕРЕЖЕННЯ Й РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ ТА НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ

МЕТА

Досліджувати та популяризувати унікальність Бібліотеки; сприяти формуванню колективної пам'яті Університету.

- ✓ Продовжувати системне оцифрування унікальних колекцій, що зберігаються у фондах Бібліотеки.
- ✓ Розвивати Цифрову бібліотеку Київської політехніки.
- ✓ Досліджувати документи з історії Університету та Бібліотеки.
- ✓ Репрезентувати культурну та наукову спадщину Університету в національному й міжнародному інформаційному просторі.
- ✓ Розширювати партнерства для посилення культурного впливу унікальних фондів і колекцій.
- ✓ Оптимізувати виставково-екскурсійну діяльність та брати активну участь у культурно-освітніх ініціативах Університету.

II

4

ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ВИДИМОСТІ ТА ВПЛИВУ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

МЕТА

Посилити міжнародну видимість наукових результатів Університету за допомогою їхнього дослідження, розширення можливостей глобального доступу.

- ✓ Забезпечувати відкритий доступ до наукових результатів в інституційному репозитарії ELAKPI як провідному інструменті міжнародної видимості.
- ✓ Розвивати систему моніторингу публікаційної активності Університету.
- ✓ Забезпечувати комплексну інформаційну підтримку дослідників на різних етапах життєвого циклу дослідження.
- ✓ Налагодити системне використання міжнародних наукових ідентифікаторів та авторських профілів як інструментів підвищення інституційної присутності та наукового впливу Університету.
- ✓ Відстежувати наукові публікації авторів Університету щодо досягнення цілей сталого розвитку та забезпечувати онлайн-промоцію в міжнародних комунікаційних каналах.
- ✓ Посилити міжнародну впізнаваність та вплив Бібліотеки за допомогою англomовного контенту, активної онлайн-присутності та промоції освітніх і цифрових ініціатив у глобальному академічному просторі.
- ✓ Розширити проєктну діяльність і партнерства для стійкої присутності Бібліотеки в міжнародному середовищі.

II

5

ПІДТРИМКА ВІДКРИТОЇ НАУКИ ЯК ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ СВОБОДИ

МЕТА

Забезпечити дослідників Університету сервісами, що сприяють реалізації Політики відкритої науки КПІ ім. Ігоря Сікорського.

- ✓ Підвищувати залученість дослідників до використання практик відкритої науки, зокрема відкритих освітніх ресурсів та громадянської науки.
- ✓ Забезпечити оптимізацію та інтеграцію інституційного репозитарію ELAKPI до міжнародного академічного середовища.
- ✓ Координувати Спільноту відкритих репозитаріїв України за підтримки CORE (Connecting Repositories) — найбільшого у світі агрегатора наукових документів у відкритому доступі.
- ✓ Формувати культуру управління відкритими дослідницькими даними, зокрема за допомогою створення та координації Спільноти фахівців з управління дослідницькими даними в Університеті.
- ✓ Забезпечувати інформаційно-комунікаційну підтримку електронного видавництва Sikorsky Academic Press.

III

6

РОЗБУДОВА СТІЙКОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА МОТИВОВАНОЇ КОМАНДИ

МЕТА

Забезпечити психологічну, емоційну й професійну підтримку працівників Бібліотеки в умовах трансформацій; зберегти команду як головну цінність та ресурс розвитку.

- ✓ Залучати кваліфікованих працівників до команди Бібліотеки.
- ✓ Створювати умови для утримання фахівців та підтримки стабільності команди.
- ✓ Забезпечити комплекс заходів для психологічної підтримки, емоційної стійкості та профілактики професійного вигорання.
- ✓ Розвивати компетентності за допомогою навчання, обміну досвідом та стажування в українських і міжнародних установах.
- ✓ Зміцнювати організаційну культуру регулярними взаємодіями, командними подіями та підтримкою професійної єдності.

III

7

ПІДВИЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ БІБЛІОТЕКИ

МЕТА

Розвивати систему стійкої організаційної спроможності в умовах кризових ситуацій.

✓ Підвищувати організаційну спроможність завдяки систематизації знань, вдосконаленню процесів, управлінню інформацією та зміцненню внутрішньої культури.

✓ Сформувати систему готовності команди до кризових ситуацій за допомогою відповідних управлінських практик, регламентів, алгоритмів дій і практичних занять.

УДК 027.7НТБ«КПІ»:005.21(0.034.2)
С83

DOI: 10.20535/librarykpi.strategy.2026-28.18

С83 Стратегія Бібліотеки КПІ : 2026–2028 / уклад.: Є. Кулик, М. Друченко, О. Кобець та ін. ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». — Електронні текстові дані (1 файл: 44,8 МБ). — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. — 18 с.

Ліцензія Creative Commons «Attribution-ShareAlike» («Атрибуція — На тих самих умовах») 4.0 Всесвітня

Укладачі
Євгенія Кулик
Марина Друченко
Олена Кобець
Світлана Барабаш
Світлана Зуєва
Світлана Петруновська

Літературний редактор
Юлія Корян

Верстальник
Юлія Корян

Фотограф
Євгенія Зуєва

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026
© Науково-технічна бібліотека
ім. Г. І. Денисенка, 2026